

عوامل مؤثر بر پذیرش و تأخیر در پذیرش بیمه گندم و جو در شهرستان مبارکه

سید محمد میرهائمی، دکتر محمد بخشوده*

چکیده

در این مطالعه تلاش شده است، با استفاده از مدل لاجیت، عوامل مؤثر بر پذیرش و تأخیر در پذیرش بیمه گندم و جو برای کشاورزان شهرستان مبارکه تعیین شود. داده‌های این پژوهش، با انجام مصاحبه از ۱۶۳ کشاورز شهرستان مبارکه و تکمیل پرسشنامه از سوی کشاورزان در سال زراعی ۱۳۸۷-۸۸ به دست آمده است.

نتایج نشان داد که سطح زیر کشت گندم و جو، سابقه رویارویی با خسارت، سن کشاورز و درآمد خارج از مزرعه، از مهمترین عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه به شمار می‌آید. همچنین به نظر می‌رسد، کشاورزانی که مقدار وام بیشتری از بانک دریافت کرده‌اند و سطح زیر کشت بیشتری دارند و درآمد سالانه و سن آنها نیز کمتر است، بیمه را زودتر می‌پذیرند

کلیدواژه‌ها:

بیمه محصولات کشاورزی، پذیرش، مدل لاجیت، گندم، جو، شهرستان مبارکه.

مقدمه

از آنجاکه کشاورزی، وابستگی بسیاری به شرایط جوی دارد و شرایط جوی نیز، کنترل ناپذیر است؛ بنابراین، از یکسو، کشاورزان همواره در برابر پدیده‌ها و رویدادهای طبیعی همچون: سیل و خشکسالی، و از دیگر سو، رویارو با پدیده‌های اجتماعی و اقتصادی، مانند: شرایط بازار، نوسانهای قیمت محصول و نهاده‌ها، قرار دارند. از همین رو می‌توان گفت، کشاورزی یکی از مخاطره آمیزترین فعالیتهای تولیدی است. هرساله در جهان، کشاورزان زیادی به دلیل روبه‌رو شدن با بلاهای طبیعی، خسارتهای زیادی را متحمل می‌شوند.

یکی از راههای پیش روی کشاورزان برای جبران خسارتهای یاد شده، بیمه کردن محصول است. با توجه به مطالعات انجام شده، بیمه محصولات کشاورزی، اهمیت فراوانی در رونق یافتن بخش کشاورزی، افزایش کارایی کشاورزان و افزایش سرمایه‌گذاری در این بخش دارد که این نیز در جای خود، می‌تواند به افزایش و بهبود وضعیت معیشتی کشاورزان بینجامد.

در زمینه بیمه کشاورزی، مطالعات زیادی انجام شده که نشان می‌دهد، تقاضا برای بیمه محصولات کشاورزی، کثش‌ناپذیر است (منبع شماره ۱۳). از سویی، میان کشاورزان پذیرنده بیمه گندم و آنهایی که بیمه را نپذیرفتند، از لحاظ مالکیت زمین، سطح زیر کشت، نوع کشاورزی، سابقه رویاری با خطرها و دسترسی به اعتبارات، اختلاف معنیداری دارند (۶). با افزایش یارانه‌های دولتی، تقاضا برای بیمه گندم به گونه چشمگیری افزایش می‌یابد و اندازه مزرعه و فعالیت پاره‌وقت بهره‌بردار نیز، بر تقاضای بیمه تأثیر منفی دارد (۳). سن گندمکار، خصوصیتهای فردی، آگاهی کشاورز

از بیمه، ریسک‌پذیری، درآمد مزرعه، سطح تحصیلات، ارتباط با عوامل ترویجی، مالکیت دام، سطح زیر کشت گندم، فاصله کارگزار تا مزرعه، سطح زیرکشت عمومی و عملکرد در واحد سطح، از مهمترین عوامل تقاضای بیمه گندم به شمار می‌رود (۱۱). پژوهشهای گودوین (۱۹۹۳) نیز نشان می‌دهد، مالکان بزرگتر گرایش بیشتری به بیمه محصولات کشاورزی دارند. این در حالی است که مطالعات دیگر نشان می‌دهد، دسترسی به تسهیلات و میزان آن، تجربه کشاورزان، سطح زیر کشت، تلفات محصول (دام) و آگاهی از طرح بیمه نیز، از عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه است (۸) و (۱۲) از دیگر سو، سابقه خطر و خسارت و بیمه دیگر محصولات کشاورزی (۱) و هزینه بالای بیمه (۱۳) از عوامل بازدارنده پذیرش بیمه است. بنابراین در مجموع می‌توان گفت، پذیرش بیمه، از عوامل گوناگونی تأثیر می‌پذیرد، ولی به هر حال، با توجه به ریسک بالای کشاورزی در کشور، بیمه محصولات کشاورزی می‌تواند تضمینی برای ادامه تولید و زندگی کشاورزان باشد و توسعه بیمه محصولات کشاورزی را باید، یکی از راههای مهم برای کاهش خطرپذیری شغل کشاورزی در کشور دانست.

شهرستان مبارکه در استان اصفهان، دارای توانمندیهای بالقوه‌ای برای تولید محصولات کشاورزی و دامی است. زمینهای کشاورزی این شهرستان به کشت محصولاتی مانند گندم به میزان ۳۵۰۰ هکتار، جو به مقدار ۴۰۰۰ هکتار، برنج به میزان ۴۵۰۰ هکتار، پیاز به مقدار ۳۵۰ هکتار، کلزا به میزان ۲۰۰ هکتار، گلرنگ به مقدار ۲۲۰ هکتار، آفتابگردان به مقدار ۱۰۰ هکتار، چغندر قند به میزان ۶۰ هکتار، زیره سبز به مقدار ۶۰۰ هکتار، باغها به میزان ۶۷۰ هکتار، گلخانه سبزی و صیفی

به مقدار ۱۱۰ هکتار، و باقیمانده آن به کشت دیگر گیاهان علوفه‌ای و مانند آن اختصاص دارد. بیمه نبودن کشاورزان در سطح وسیع، از مشکلات و چالشهای عمده این شهرستان است. افزون بر آن مشکلاتی همچون: پایین بودن سطح مهارت و دانش کشاورزان، خرد بودن قطعه زمینهای کشاورزی، بالا بودن هزینه‌های تولید، استفاده از روشهای سنتی آبیاری، بالا بودن بهره‌های بانکی، نبود سرمایه‌گذاری مناسب در بخش کشاورزی به دلیل کم جاذبه بودن آن در مقایسه با دیگر فعالیتهای و تأمین نبودن کشاورزان پس از کارافتادگی و مواردی از این گونه، گریبانگیر کشاورزی منطقه است. در سالهای اخیر که کشور با پدیده خشکسالی، روبه‌رو شده، شهرستان مبارکه نیز، جدای از این شرایط نبوده است؛ به گونه‌ای که در سال زراعی ۱۳۸۶-۸۷ بیشتر گندمکاران و جوکاران شهرستان، به همین دلیل خسارتهای مالی زیادی را متحمل شدند که در صورت بیمه بودن، میزان این گونه خسارتهای می‌توانست کاهش یابد. بنابراین، ضروری است که عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه، مورد مطالعه قرار گیرد. با وجود ضرورت بیمه کردن محصولات کشاورزی، در بعضی موارد، کشاورزان به دلایل گوناگون از آن استقبال نکرده‌اند و شماری از آنها نیز، با گذشت زمان و تأخیر آن را می‌پذیرند. اغلب مطالعات، روی عوامل مؤثر بر پذیرش تکیه دارند (مانند منبع ۳ و ۹) و پدیده تأخیر در پذیرش که با عنوان «تجزیه و تحلیل بقا یا دیرش^۱» از آن یاد می‌شود، کمتر مورد توجه قرار گرفته، حال آنکه بررسی این امر، برای فراهم آوردن سیاستهای مختلف، ضروری است. به دیگر سخن، پاسخ به این پرسش، از

اهمیت ویژه‌ای برخوردار است که چرا برخی از کشاورزان، زودتر از دیگران، فناوری خاصی را می‌پذیرند و یا به برنامه‌هایی مثل بیمه نمودن محصولات خود، در سریعترین زمان می‌پیوندند و چرا برخی دیگر، یا با تأخیر چنین اقدامهایی را می‌پذیرند و در مواردی، پس از پذیرش، آن را رها می‌کنند. از همین رو در این مطالعه، تلاش شد که افزون بر عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه، به عوامل مؤثر بر تأخیر در پذیرش بیمه در شهرستان مبارکه نیز، پرداخته شود.

روشها و ابزارهای پژوهش

داده‌های مورد نیاز این پژوهش، از راه انجام مصاحبه و تکمیل پرسشنامه از ۱۶۳ کشاورز ۲۴ روستای شهرستان مبارکه و شهر مبارکه استان اصفهان در سال زراعی ۱۳۸۷-۸۸ جمع آوری شد. به منظور برآورد حجم نمونه، با استفاده از فرمول کوکران از بین ۸۰۰۰ نفر گندمکار و جوکار شهرستان، ۱۶۳ نفر به عنوان نمونه، مورد مطالعه قرار گرفتند. برای نمونه‌گیری و انتخاب افراد مصاحبه شونده نیز روش نمونه‌گیری ساده به کار رفت.

به منظور بررسی عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه و همچنین عوامل مؤثر بر تأخیر در پذیرش بیمه محصولات کشاورزی، از مدل لاجیت استفاده شد که به صورت $Y=XB+U$ نشان داده می‌شود. در این الگو، احتمال اینکه متغیر وابسته Y مقدار ۱ را انتخاب کند (یعنی $P(Y=1|X)$) از رابطه شماره ۱، محاسبه می‌شود که در آن θ پایه لگاریتم طبیعی را نشان می‌دهد:

$$\Pr(y = 1 | x) = \frac{1}{1 + e^{-a + b_1 x_1 + b_2 x_2 + \dots + b_n x_n}} \quad (1)$$

اگر این رابطه را به صورت خطی بنویسیم، رابطه شماره ۲، به دست خواهد آمد که سمت چپ آن لگاریتم احتمال برابر یک بودن متغیر وابسته است که به آن لاجیت هم گفته می‌شود:

$$\log\left(\frac{\Pr(y = 1)}{1 - \Pr(y = 1)}\right) = a + b_1 x_1 + b_2 x_2 + \dots + b_n x_n \quad (2)$$

همچنین یادآوری می‌شود، اثر نهایی^۱ متغیرهای توضیحی در بررسی میزان تغییر احتمال پذیرش بیمه، بر اثر تغییر نسبی این متغیرها اهمیت دارد. این اثرها در واقع، از ضرب شدن اثر نهایی مدل در مقدار ضریبها، به دست می‌آید و این امر، در شمار نتایج تخمین مدل در نرم افزار به کار رفته است.

در این تحقیق، برای بررسی عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه از متغیرهای: سن، تحصیلات، سطح زیر کشت گندم و جو، ارتباط با عوامل ترویجی، دریافت وام و تسهیلات از بانک، درآمد خارج از مزرعه و سابقه رویارویی با خسارت، به عنوان متغیرهای مستقل، و پذیرش بیمه، به عنوان متغیر وابسته، در نظر گرفته شد. بدین منظور، به کشاورزانی که بیمه را پذیرفته‌اند، عدد یک و کسانی که نپذیرفتند، عدد صفر داده شد. برای بررسی عوامل مؤثر بر تأخیر در پذیرش بیمه، متغیرهای سطح زیر کشت، سن، ارتباط با عوامل ترویجی، مقدار وام دریافتی، سطح تحصیلات، درآمد سالانه و سابقه رویارویی با

1. Marginal Impact

خسارت به عنوان متغیرهای مستقل و پذیرش بیمه، به عنوان متغیر وابسته، در نظر گرفته شد. بدین منظور، به کشاورزانی که در دو سال اول عرضه بیمه، بیمه را پذیرفته‌اند، عدد یک و به دیگر کشاورزان، عدد صفر داده شد.

نتایج و بحث

عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه:

داده‌های عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه گندم و جو در منطقه مورد مطالعه، در جدول شماره (۱)، نشان داده شده است.

همانگونه که مشاهده می‌شود، سطح زیر کشت گندم و جو، رابطه مثبت و بسیار معنیداری با پذیرش بیمه دارد. به این معنی که هرچه کشاورز، زمین بیشتری را به کشت گندم و جو اختصاص دهد، احتمال پذیرش بیمه از سوی وی بیشتر است.

سابقه رویارویی با خسارت نیز، رابطه مثبت و بسیار معنیداری با پذیرش بیمه دارد؛ به دیگر سخن، چنانچه کشاورز در سالهای قبل با خسارتی روبه‌رو شده باشد، احتمال پذیرش بیمه از سوی وی، بیشتر است. این متغیر، یکی از مهمترین عوامل اثرگذار بر پذیرش بیمه است و نشان می‌دهد، کشاورزان هنگامی که به گونه‌ای، آثار نامطلوب جوی و طبیعی را تجربه کنند، گرایش دارند تا هرچه زودتر محصولات خود را زیر پوشش بیمه قرار دهند.

همانگونه که انتظار می‌رود، درآمد خارج از مزرعه و سن کشاورز نیز، در سطح ۵ درصد معنیدار شده است و رابطه منفی و معنیداری با پذیرش بیمه دارد، بدین صورت که هرچه درآمد خارج از مزرعه بیشتر و سن کشاورز نیز، بالاتر باشد، احتمال پذیرش بیمه از

عوامل موثر بر پذیرش و تاخیر ...

سوی کشاورز، کمتر خواهد بود. از دیگر سو، چنانکه داده‌ها نیز نشان می‌دهد، متغیرهای سطح تحصیلات، دریافت وام و تسهیلات از بانک و ارتباط با عوامل ترویجی، از لحاظ آماری معنی‌دار نیست. این امر نیز برخاسته از آن است که کشاورزان این منطقه از نظر این گونه متغیرها، تفاوت محسوسی با یکدیگر ندارند.

جدول شماره ۱: ضریبهای مربوط به عوامل پذیرش بیمه گندم و جو در شهرستان مبارکه

متغیرها	ضریبها	سطح معنیداری	اثر نهایی
مقدار ثابت	۰/۴۰۵	۰/۸۷۰	-
سطح زیر کشت گندم و جو	۵/۰۹۲	۰/۰۰۰	۰/۲۱۸
سابقه رویارویی با خسارت	۱/۶۸۶	۰/۰۰۶	۰/۵۲۹
درآمد خارج از مزرعه	-۳/۹۱۶	۰/۰۴۴	-۰/۱۵۶
تحصیلات	-۰/۱۲۶	۰/۲۶۵	۰/۳۶۲
دریافت وام و تسهیلات از بانک	۰/۰۰۴	۰/۹۴۷	۰/۳۴۴
ارتباط با عوامل ترویجی	۳۹/۰۹۸	۰/۹۹۹	۰/۲۱۳
سن کشاورز	-۰/۰۰۵	۰/۰۲۴	-۰/۱۶۴

مقدار اثر نهایی برای سطح زیر کشت نیز، نشان می‌دهد، در ازای افزایش ۱ هکتار به زمین زارع (سطح زیر کشت گندم و جو) در حالی که دیگر عوامل تأثیرگذار ثابت

فصلنامه
پژوهشی

است، احتمال پذیرش بیمه برای کشاورز ۸/۲۱ درصد افزایش می‌یابد. همچنین احتمال پذیرفتن بیمه از سوی کشاورزانی که در سالهای قبل با خسارتهایی روبه‌رو شده‌اند، ۹/۵۲ درصد، بیشتر از افرادی است که پیشتر، خسارتی ندیده‌اند. اثر نهایی را می‌توان برای بقیه متغیرها نیز، به صورت مشابهی تفسیر کرد.

عوامل مؤثر بر تأخیر در پذیرش بیمه

عوامل مؤثر بر تأخیر در پذیرش بیمه در جدول (۲) نشان داده شده است. مطابق با داده‌های این جدول، متغیرهای سطح زیر کشت، درآمد سالانه، مقدار وام دریافتی و سن کشاورز، معنیدار است. به دیگر سخن، می‌توان گفت، هرچه سطح زیر کشت گندم و جو، بیشتر، سن کشاورز، کمتر وام دریافتی وی، بیشتر و درآمد سالانه او کمتر باشد، بیمه را زودتر می‌پذیرد. در ضمن متغیرهای سابقه رویارویی با خسارت، سطح تحصیلات و ارتباط با عوامل ترویجی، از لحاظ آماری هیچ ارتباط معنیداری با تأخیر در پذیرش بیمه ندارند.

چنانکه داده‌های جدول شماره ۲ نشان می‌دهد، افرادی که بیشتر در برابر خطر و آسیب‌پذیری قرار دارند و در واقع، به دلیل جوان بودن، به احتمال، از حمایت‌های مالی به جز منابع کشاورزی برخوردار نیستند و یا آنکه حتی با داشتن زمینهای کشاورزی بزرگتر، در اثر وقوع پدیده‌هایی مانند خشکسالی، دچار زیانهای شدید می‌شوند، خود را بیشتر، وابسته به طرح بیمه می‌دانند.

عوامل مؤثر بر پذیرش و تأخیر ...

جدول شماره ۲: ضریبهای عوامل مؤثر بر تأخیر
در پذیرش بیمه گندم و جو در شهرستان مبارکه

متغیرها	ضریبها	سطح معنیداری	اثر نهایی
مقدار ثابت	-۱/۵۶۵	۰/۵۴۸	-
سطح زیر کشت گندم و جو	۰/۳۵۶	۰/۰۰۰	۰/۰۹۴
سن	-۰/۰۰۷	۰/۰۲۳	۰/۱۲۷
ارتباط با عوامل ترویجی	-۰/۶۳۱	۰/۹۸۲	۰/۲۱۲
مقدار وام دریافتی	۴/۲۳۴	۰/۰۰۹	۰/۱۲۵
سطح تحصیلات	-۰/۰۱۰	۰/۹۲۰	۰/۱۶
درآمد سالانه	-۲/۳۱۲	۰/۰۲۲	۰/۰۴۵
رویارویی با خسارت	-۰/۰۶۵	۰/۹۲۰	۰/۲۱۵

فصلنامه
پژوهشی

مقدار اثر نهایی برای متغیر سطح زیر کشت نیز، نشان می‌دهد که با افزایش ۱ هکتار به سطح زیر کشت، ۴/۹ درصد بر احتمال پذیرش زودتر بیمه از سوی کشاورزان افزوده می‌شود. همچنین، با افزایش یکسال به سن کشاورزان و یک میلیون ریال بر درآمد سالانه آنان، احتمال تأخیر در پذیرش بیمه به ترتیب به مقدار ۷/۱۲ و ۵/۴ درصد، افزایش می‌یابد.

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

با توجه به آنچه گفته شد، می‌توان از عوامل: نسبت سطح زیر کشت گندم و جو به کل سطح زیر کشت، سابقه خسارت، درآمد خارج از مزرعه و سن کشاورز، به عنوان عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه نام برد و عواملی مانند: سطح زیر کشت گندم و جو، مقدار وام دریافتی، درآمد سالانه و سن کشاورز را به عنوان عوامل مؤثر بر تأخیر در پذیرش بیمه برای کشاورزان شهرستان مبارکه برشمرد. بر اساس این یافته‌ها به نظر می‌رسد، در شرایط کنونی، آن دسته از کشاورزانی که زمینهای بیشتری دارند و خسارتهای طبیعی را جدی به شمار می‌آورند و سالهای بیشتری را می‌خواهند به کشاورزی بپردازند و درآمد آنها فقط از کشاورزی به دست می‌آید، گرایش بیشتری به بیمه محصول خود دارند. همچنین، آن دسته از کشاورزانی که برای بازپرداخت وامهای خود، درامدی به جز کشاورزی ندارند، بیشتر درآمد سالانه خود را صرف نیازهای اولیه خود می‌کنند و در مورد آینده خود نگران هستند، زودتر اقدام به بیمه محصول خویش می‌کنند. از این رو به نظر می‌رسد، برای افزایش کارایی کشاورزان از راه بیمه کردن محصول و نیز، برای ترغیب و برانگیزش کشاورزان به بیمه، بهتر است، سرمایه‌گذاری، روی کشاورزان جوانتر دارای زمینهای کشاورزی بیشتر، انجام شود تا از این راه، آنان به کشاورزان خرده‌پا تر انتقال یابد. این مطالعه نشان داد که عوامل ترویجی (از جمله، کلاسهای ترویجی و مروجان) هیچ نقشی در پذیرش بیمه، از سوی کشاورزان این منطقه، ندارد. علت این امر را شاید بتوان، ناهماهنگی نوع آموزشها با آشنایی کشاورزان به منافع بیمه کردن محصولات دانست. به دیگر سخن، با آنکه انتظار می‌رود، کشاورزان با حضور یافتن در این کلاسها به بیمه کردن

محصولات خود برانگیخته و ترغیب شوند، ولی درعمل آموزشها چنین نقشی را نداشته است.

در مجموع، با توجه به ریسک بالایی که کشاورز تحمل می‌کند و به دلیل وجود پدیده‌هایی همچون خشکسالی، باید، افزون بر استفاده و بهره‌گیری بیشتر و علمی‌تر از منابع آب و خاک، تلاش شود تا بیمه محصولات کشاورزی و تقویت راهکارهای پذیرش و حفظ آن در مناطق مختلف نیز، به عنوان راهکارهای مؤثر و جدی برای اقتصادی کردن و تضمین بخشیدن به کشاورزان به شمار رود. با توجه به یافته‌های این مطالعه، پیشنهاد می‌شود، برای حفظ درآمد کشاورزان و در راستای توسعه پایدار کشاورزی، افزون بر برنامه‌ریزی در راستای برانگیزش و ترغیب کشاورزان به پذیرش بیمه، از راه تقویت کردن بنیه مالی کشاورزان و متناسب ساختن نرخ بهره‌های بانکی، استفاده از بیمه را رایجتر و تأخیر در پذیرش آن را کوتاه‌تر کرد.

منابع

۱. آبیاری. ن و ح. قدیریان، (۱۳۸۰). «بررسی عوامل مؤثر بر گرایش به بیمه محصول سویا در استان گلستان»، مجموعه مقالات همایش بیمه کشاورزی، توسعه و امنیت سرمایه‌گذاری، بانک کشاورزی ایران، تهران.
۲. ایروانی. ه. م. واحدی، خ. کلاتری، و س. ح. موحد محمدی، (۱۳۸۵). «عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه گندم در شهرستان تفرش»، مجله علوم کشاورزی، جلد ۳۷-۲، ۱۳۷.
۳. پاسبان. فاطمه، (۱۳۸۶). «بررسی عوامل مؤثر بر اشتغال غیرزراعی در استان خراسان»، ششمین کنفرانس اقتصاد کشاورزی، ۸ و ۹ آبان، دانشگاه فردوسی مشهد.
۴. ترکمانی. ج و م. قربانی، (۱۳۷۸). «عوامل مؤثر بر تقاضای بیمه کشاورزی، مطالعه موردی شهرستان ساری»، علوم کشاورزی ایران، شماره ۳۰، صص ۲۴۰-۲۳۳.
۵. دربان آستانه. ع و ه. ایروانی، (۱۳۸۱). «عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه محصول گندم مطالعه موردی گندم کاران استان تهران»، فصلنامه روستا و توسعه، شماره ۲، ۱۱۰.
۶. دریجانی. ع. و م. قربانی، (۱۳۷۷). «عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه گندم (مطالعه موردی در استان مازندران)»، مجموعه مقالات دومین گردهمایی اقتصاد کشاورزی ایران، دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران.
۷. رستمی. ف. ح. شعبانعلی فسی، س. ح. موحد محمدی، و ه. ایروانی، (۱۳۸۴). «عوامل مؤثر بر پذیرش: مطالعه موردی شهرستان هرسین کرمانشاه»، اقتصاد کشاورزی و توسعه، شماره ۶۰، ۱.
۸. سلامی. ح و م. عین‌اللهی احمدآبادی، (۱۳۸۰). «عوامل مؤثر بر تمایل کشاورزان چغندرکار به خرید بیمه محصولات کشاورزی، مطالعه موردی استان خراسان»، مجموعه مقالات همایش بیمه کشاورزی، توسعه و امنیت سرمایه‌گذاری، بانک کشاورزی ایران، تهران.
۹. عین‌اللهی احمد آبادی. محرم، (۱۳۸۲). «عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه گندم کاران استان زنجان»، اقتصاد کشاورزی و توسعه، سال ۱۶، شماره ۶۳، صفحه ۵۱-۶۹.
۱۰. کرباسی. علیرضا، (۱۳۸۰). «بررسی نگرش کشاورزان و عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه محصولات کشاورزی»، مجموعه مقالات همایش بیمه کشاورزی، توسعه و امنیت سرمایه‌گذاری، بانک کشاورزی ایران، تهران.
۱۱. کرباسی. ع و ن. کامبوزیا، (۱۳۸۲). «بررسی عوامل مؤثر بر تقاضای بیمه محصولات کشاورزی استان سیستان و بلوچستان»، فصلنامه اقتصاد کشاورزی و توسعه، شماره ۴۱ و ۴۲، بهار و تابستان ۱۳۸۲، صص: ۱۱۹-۱۰۷.
۱۲. یعقوبی. الف و م. چیذری، (۱۳۸۰). «بررسی عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه دام از سوی دامداران روستایی: مطالعه موردی استان اصفهان»، مجموعه مقالات همایش بیمه کشاورزی، توسعه و امنیت سرمایه‌گذاری، بانک کشاورزی ایران، تهران.
13. Barnett. B. J.; J. R. Skees & J. D. Hourigan, (1990), "Examining participation in federal crop insurance", *staff paper* No. 275, Department .of Agricultural Economics, University of Kentucky.
14. Shaik. & H.Coble, Keith & O. Knigh ,Thomas & E. Baquet, Alan, and F. Patrick, Gorge, (2008) "Crop revenue and yield insurance demand: a subjective probability approach", *Journal of Agricultural and Applied Economics*, 40,3 : 757-766.

Factors Effective in Acceptance or Delay in Accepting Wheat & Barley Insurance in Mubarakeh City

S. M. Mir-Hashemi* & Dr. M. Bakhshoodeh**

Abstract

In this study and through use of Logit Model, it has been tried to find out factors effective in the acceptance and in delay for accepting insurance for agricultural products in the city of Mubarakeh. The data in this research work were collected by interviewing 92 farmers in Mubarakeh and by filling out questionnaires in 2008-2009.

Results showed that the ratio of the area under wheat and barley cultivation to the entire land under cultivation, the record of sustaining damage, the age of farmers and out-field income were among the most important factors involved in accepting insurance. Meanwhile, it seemed that farmers who had received more amount of loan money from the banking system enjoyed larger area under cultivation, had more annual earnings and were younger than others and, therefore, would accept insurance easily

Keywords:

Agricultural Products Insurance, Acceptance, Wheat, Barley, Logit Model, City of Mubarakeh.

* BSc in Agriculture Economics, Shiraz University

** Associate Professor, Agricultural Economics, Shiraz University

